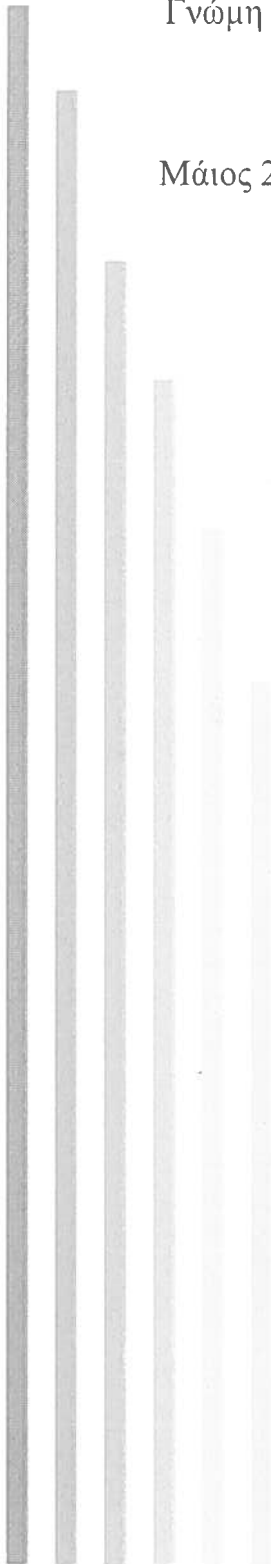

ΕΛΛΗΝΙΚΟ
ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Γνώμη επί του Συμπληρωματικού Κρατικού Προϋπολογισμού 2026

Μάιος 2026

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Αμερικής 11 Αθήνα 106 72. Ελλάδα

Τηλ.: +30 211 1039600

www.hfisc.gr, e-mail: hfisc@hfisc.gr

Αθήνα, 19 Μαΐου 2026

Γνώμη επί του Συμπληρωματικού Κρατικού Προϋπολογισμού 2026

Το Ελληνικό Δημοσιονομικό Συμβούλιο (ΕΔΣ), ως ανεξάρτητος δημοσιονομικός φορέας, σύμφωνα με το άρθρο 2, παρ. 4 περ. ε. του Ν. 4270/2014, όπως τροποποιήθηκε με τον Ν. 5217/2025 και ισχύει, αξιολογεί τις μακροοικονομικές και δημοσιονομικές προβλέψεις, στις οποίες βασίζεται ο Συμπληρωματικός Προϋπολογισμός για το έτος 2026 (ΣΠ 2026), ιδίως μέσω συγκρίσεων με εκείνες του ετήσιου κρατικού προϋπολογισμού για το οικείο έτος, και διαπιστώνει την τήρηση ή μη του κανόνα του άρθρου 36, περί καθαρών δαπανών, και της περ. δ της παρ. 1 του άρθρου 34, περί πλεονασματικής δημοσιονομικής θέσης του πρωτογενούς ισοζυγίου της Γενικής Κυβέρνησης.¹

Η παρούσα αξιολόγηση λαμβάνει υπόψη τα εξής:

α) Το Σχέδιο και την Αιτιολογική Έκθεση του ΣΠ 2026, όπως αυτά διαβιβάστηκαν στο ΕΔΣ από το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών (ΥΠΕΘΟ) στις 04/05/2026.

β) Το μακροοικονομικό και δημοσιονομικό σενάριο, όπως διαβιβάστηκαν στο ΕΔΣ από το ΥΠΕΘΟ, στις 16/04/2026 και 24/04/2026, αντίστοιχα, καθώς και τον τεχνικό διάλογο μεταξύ εμπειρογνομώνων του ΥΠΕΘΟ και του ΕΔΣ.

γ) Τις προβλέψεις της Ετήσιας Έκθεσης Προόδου 2026 (ΕΕΠ 2026), του Κρατικού Προϋπολογισμού 2026 (ΚΠ 2026), καθώς και του Μεσοπρόθεσμου Δημοσιονομικού-Διαρθρωτικού Σχεδίου 2025-2028 (ΜΔΣ 2025-2028).^{2,3,4}

¹ Άρθρο 2, παρ. 4 περ. ε: Εάν κατατεθεί συμπληρωματικός προϋπολογισμός, διαπιστώνει την τήρηση ή μη του κανόνα του άρθρου 36, περί καθαρών δαπανών και της περ. δ της παρ. 1 του άρθρου 34 και αξιολογεί, εφόσον υπάρχουν, τις νέες μακροοικονομικές και δημοσιονομικές προβλέψεις, στις οποίες αυτός βασίζεται, ιδίως μέσω συγκρίσεων με εκείνες του ετήσιου κρατικού προϋπολογισμού για το οικείο έτος.

Άρθρο 36: Η ποσοστιαία μεταβολή των καθαρών δαπανών της Γενικής Κυβέρνησης δεν υπερβαίνει τα μέγιστα όρια που έχουν καθοριστεί στην εκάστοτε ισχύουσα σύσταση του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με το άρθρο 17 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263, περί έγκρισης του εθνικού μεσοπρόθεσμου δημοσιονομικού διαρθρωτικού σχεδίου από το Συμβούλιο.

Άρθρο 34 παρ. 1: Για τη διατήρηση και την ενίσχυση της δημοσιονομικής σταθερότητας και με την επιφύλαξη του άρθρου 36Α, εισάγονται γενικές αρχές που διέπουν τον δημοσιονομικό σχεδιασμό σε ετήσιο και πολυετή ορίζοντα, σε συμμόρφωση με τους δημοσιονομικούς στόχους και άλλους δημοσιονομικούς κανόνες που προβλέπονται από τον παρόντα νόμο. Οι αρχές αυτές αφορούν:...δ. στη δημοσιονομική θέση του πρωτογενούς ισοζυγίου της Γενικής Κυβέρνησης, η οποία πρέπει να είναι πλεονασματική.

Άρθρο 36Α: Απόκλιση από τον κανόνα του άρθρου 36, περί καθαρών δαπανών, και από την περ. δ της παρ. 1 του άρθρου 34, περί της δημοσιονομικής θέσης του πρωτογενούς ισοζυγίου της Γενικής Κυβέρνησης, επιτρέπεται, υπό τον όρο ότι δεν τίθεται σε κίνδυνο η μεσοπρόθεσμη βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών, ως εξής:...β) Σύμφωνα με το άρθρο 26 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263, περί εθνικών ρητρών διαφυγής, και υπό τους ειδικότερους όρους και προϋποθέσεις που προβλέπονται σε αυτό, μόνο σε εξαιρετικές περιστάσεις, οι οποίες εκφεύγουν του ελέγχου της Κυβέρνησης και έχουν σημαντική δημοσιονομική επίπτωση.

² ΥΠΕΘΟ, Ετήσια Έκθεση Προόδου 2026, Απρίλιος 2026 (στα αγγλικά).

³ ΥΠΕΘΟ, Εισηγητική Έκθεση Κρατικού Προϋπολογισμού 2026, Νοέμβριος 2025.

⁴ ΥΠΕΘΟ, Μεσοπρόθεσμο Δημοσιονομικό-Διαρθρωτικό Σχέδιο 2025-2028, Οκτώβριος 2024.

δ) Τα πιο πρόσφατα μακροοικονομικά και δημοσιονομικά στοιχεία της ελληνικής οικονομίας από την Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), τα οποία καλύπτουν ολόκληρο το έτος 2025.⁵

ε) Τις φθινοπωρινές προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Νοέμβριος 2025), καθώς και προβλέψεις άλλων διεθνών και εγχώριων φορέων για την εξέλιξη των βασικών μακροοικονομικών και δημοσιονομικών μεγεθών της ελληνικής οικονομίας.⁶

Το υπό εξέταση Σχέδιο βασίζεται στις επικαιροποιημένες μακροοικονομικές και δημοσιονομικές προβλέψεις, που έχουν ήδη παρουσιαστεί στην Ετήσια Έκθεση Προόδου 2026. Τα διαθέσιμα στοιχεία επιβεβαιώνουν ότι η ελληνική οικονομία διατηρεί σταθερή αναπτυξιακή δυναμική, με το πραγματικό ΑΕΠ να σημειώνει αύξηση κατά 2.1% το 2025, τάση που εκτιμάται ότι θα συνεχιστεί και το 2026 (2%). Η επίδοση αυτή καθίσταται ιδιαίτερα σημαντική υπό το πρίσμα του δυσμενούς διεθνούς περιβάλλοντος, το οποίο εξακολουθεί να χαρακτηρίζεται από παρατεταμένη γεωπολιτική αβεβαιότητα και υποτονική οικονομική δραστηριότητα σε μεγάλο μέρος της Ευρώπης. Ενδεικτικά, ο ρυθμός ανάπτυξης στην ευρωζώνη αναμένεται να διαμορφωθεί στο 1.4% το 2026, παραμένοντας σε επίπεδα αντίστοιχα με εκείνα του 2025. Οι εξελίξεις αυτές διαμορφώνουν ένα σύνθετο και εύθραυστο εξωτερικό περιβάλλον, το οποίο επιδρά στις προοπτικές όλων των ευρωπαϊκών οικονομιών, περιλαμβανομένης και της ελληνικής.

Ο προτεινόμενος ΣΠ προβλέπει αύξηση των πιστώσεων του τακτικού προϋπολογισμού του Ειδικού Φορέα 1024-711-0000000 «Γενικές Κρατικές Δαπάνες» του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών κατά οκτακόσια εκατομμύρια (800.000.000) ευρώ. Σύμφωνα με την Αιτιολογική Έκθεση που συνοδεύει το Σχέδιο, η υποβολή του αποσκοπεί «στην αντιμετώπιση της ενεργειακής κρίσης, η οποία αποτελεί απόρροια των εντεινόμενων γεωπολιτικών κρίσεων των τελευταίων ετών και συνεπιφέρει πολυδιάστατες οικονομικές και δημοσιονομικές επιπτώσεις, με κυριότερη την αύξηση των τιμών αγαθών και υπηρεσιών και των εν γένει δαπανών ενέργειας». Ειδικότερα, με την ενίσχυση των πιστώσεων του τακτικού προϋπολογισμού του ανωτέρω Ειδικού Φορέα κατά 800 εκατομμύρια ευρώ λαμβάνεται ένα πλέγμα μέτρων, το οποίο περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, την επιδότηση λιπασμάτων κατά ποσοστό 15% επί της αξίας των τιμολογίων, την παροχή έκτακτης οικονομικής ενίσχυσης οικογενειών με παιδιά, ύψους εκατόν πενήντα (150) ευρώ για κάθε τέκνο, την επιδότηση του πετρελαίου κίνησης και άλλα.

Το ΕΔΣ αναγνωρίζει την ύπαρξη δημοσιονομικού χώρου, όπως αυτός προκύπτει από τις υψηλές δημοσιονομικές επιδόσεις του έτους 2025. Συγκεκριμένα, η ετήσια αύξηση των καθαρών πρωτογενών δαπανών διαμορφώθηκε σε 2.9% το 2025, χαμηλότερα από το όριο 3.7% που προβλεπόταν για την Ελλάδα στο ΜΔΣ 2025–2028 και είχε εγκριθεί από το Συμβούλιο.⁷ Σε σωρευτικούς όρους, η αύξηση των καθαρών πρωτογενών δαπανών το 2025 διαμορφώθηκε σε 2.8%, σημαντικά χαμηλότερα από το συνιστώμενο όριο του 6.5%. Στον λογαριασμό ελέγχου, το σωρευτικό υπόλοιπο διαμορφώθηκε σε -1.4% του ΑΕΠ και βελτιώθηκε περαιτέρω σε -1.6% του ΑΕΠ μετά την ενσωμάτωση της ευελιξίας που

⁵ ΕΛΣΤΑΤ, Τριμηνιαίο Εθνικό Λογαριασμό 4^ο Τρίμηνο 2025 και Ετήσιο Εθνικό Λογαριασμό (1^ο Εξαμήνιο) Έτος 2025, Δελτίο Τύπου 06/03/2025, και Δημοσιονομικά Στοιχεία (1^ο Κοινοποίηση), Δελτίο Τύπου 22/04/2026.

⁶ Ευρωπαϊκή Επιτροπή, φθινοπωρινές προβλέψεις 2025. Στις 21/5/2026 αναμένονται οι εαρινές προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, οι οποίες εκτιμάται ότι θα αναθεωρήσουν προς τα κάτω την πρόβλεψη για το 2026 σχετικά με τον μέσο όρο της ευρωζώνης, λαμβάνοντας υπόψη την εξέλιξη του πληθωρισμού και τις εκτιμήσεις άλλων φορέων.

⁷ Σύσταση του Συμβουλίου της 21^{ης} Ιανουαρίου 2025 για την έγκριση του εθνικού μεσοπρόθεσμου δημοσιονομικού-δημοφιλιακού σχεδίου της Ελλάδας, OJ L 2024/1263, 10.2.2025.

σχετίζεται με την αύξηση των αμυντικών δαπανών, παραμένοντας συνεπές με το νέο δημοσιονομικό πλαίσιο.⁸

Η εξέλιξη αυτή οφείλεται κυρίως στην υψηλότερη από την αναμενόμενη δημοσιονομική απόδοση των μέτρων ενεργητικής πολιτικής, η οποία ανήλθε σε περίπου 1.1 δισ. ευρώ έναντι αρχικής εκτίμησης 0.1 δισ. ευρώ (Οκτώβριος 2025), καθώς και στις χαμηλότερες συνολικές δαπάνες σε σχέση με τις αρχικές προβλέψεις. Ο δημοσιονομικός αυτός χώρος επιβεβαιώνεται και από τις υψηλές δημοσιονομικές επιδόσεις του έτους 2025, όπως αυτές αποτυπώθηκαν στα στοιχεία που δημοσιεύθηκαν από την ΕΛΣΤΑΤ (Απρίλιος 2026): πρωτογενές πλεόνασμα ύψους 4,9% του ΑΕΠ, έναντι στόχου 3,7% που είχε τεθεί στον Κρατικό Προϋπολογισμό του 2026, συνολικό δημοσιονομικό πλεόνασμα ύψους 1,7% του ΑΕΠ, έναντι 0,6% του ΑΕΠ. Παράλληλα, καταγράφεται σημαντική αποκλιμάκωση του χρέους της Γενικής Κυβέρνησης ως ποσοστό του ΑΕΠ, το οποίο διαμορφώθηκε στο 146,1% του ΑΕΠ το 2025 (μείωση 8 ποσοστιαίων μονάδων σε σύγκριση με το 2024).

Για το 2026, έχοντας λάβει υπόψη το δημοσιονομικό κόστος των νέων μέτρων ύψους 800 εκατ. ευρώ, το επικαιροποιημένο δημοσιονομικό σενάριο, στο οποίο βασίζεται ο ΣΠ 2026 όπως διαβιβάστηκε στο ΕΔΣ και παρουσιάστηκε την ΕΕΠ 2026, προβλέπει ετήσια αύξηση των καθαρών πρωτογενών δαπανών κατά 7,5%, υπερβαίνοντας το συνιστώμενο όριο του 3,6% που προβλέπεται στο ΜΔΣ 2025–2028. Σε σωρευτικούς όρους, η αύξηση προβλέπεται να διαμορφωθεί σε 10,6%, έναντι συνιστώμενου ορίου 10,3%. Επομένως, το σωρευτικό υπόλοιπο του λογαριασμού ελέγχου ανέρχεται σε 0,2% του ΑΕΠ και, τελικά διαμορφώνεται σε -0,1% του ΑΕΠ, μετά την ενσωμάτωση της ευελιξίας λόγω αυξημένων αμυντικών δαπανών, διατηρώντας έτσι διαθέσιμο δημοσιονομικό χώρο για το 2026.

Σύμφωνα με τις προβλέψεις του ΥΠΕΘΟ (Απρίλιος 2026), η έντονη πτωτική πορεία του λόγου χρέους προς ΑΕΠ εκτιμάται ότι θα διατηρηθεί και το 2026, με το δημόσιο χρέος να διαμορφώνεται στο 136,8% του ΑΕΠ, σημειώνοντας περαιτέρω αποκλιμάκωση κατά 9,3 ποσοστιαίες μονάδες. Η προβλεπόμενη πτωτική τροχιά διατηρείται σταθερά κάτω από τα κρίσιμα ανώτατα όρια για τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα του χρέους, όπως αυτά καθορίζονται στις μεσοπρόθεσμες προβλέψεις (ΜΔΣ 2025-2028).

Επιπλέον, για το 2026, οι εκτιμήσεις του Υπουργείου Οικονομικών καταδεικνύουν βελτιωμένες δημοσιονομικές προοπτικές μεταξύ Νοεμβρίου 2025 και Απριλίου 2026. Το πρωτογενές ισοζύγιο αναθεωρήθηκε προς τα πάνω, από 2,8% σε 3,2% του ΑΕΠ, ενώ το ισοζύγιο γενικής κυβέρνησης βελτιώθηκε από έλλειμμα -0,2% του ΑΕΠ σε πλεόνασμα 0,2%. Τα βελτιωμένα αυτά αποτελέσματα τελούν υπό την προϋπόθεση ότι δεν θα απαιτηθεί η λήψη πρόσθετων μέτρων σε περίπτωση περαιτέρω έντασης της ενεργειακής κρίσης.

Τέλος, η ικανοποιητική εκτέλεση του Κρατικού Προϋπολογισμού κατά το Α' τρίμηνο του 2026, με τα καθαρά έσοδα να υπερβαίνουν τον στόχο κατά 3,8% και τις δαπάνες να διαμορφώνονται χαμηλότερα κατά 5,0% σε σχέση με τις προβλέψεις της Εισηγητικής Έκθεσης του Κρατικού Προϋπολογισμού 2026, δημιουργεί τις αναγκαίες προϋποθέσεις για την ύπαρξη επαρκούς δημοσιονομικού χώρου, ικανού να καλύψει την προτεινόμενη αύξηση των πιστώσεων του τακτικού προϋπολογισμού, υπό την

⁸ Σύμφωνα με το Άρθρο 2 παρ. 2 του Κανονισμού (ΕΚ) 1467/1997: «Η Επιτροπή καταρτίζει έκθεση σύμφωνα με το άρθρο 126 παράγραφος 3 ΣΛΕΕ όταν... οι αποκλίσεις που καταγράφονται στον λογαριασμό τακτοποίησης του κράτους μέλους υπερβαίνουν: α) είτε 0,3 ποσοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ ετησίως, β) είτε 0,6 ποσοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ σωρευτικά». Μετά την ενεργοποίηση της εθνικής ρήτηρας διαφυγής, τα όρια αυτά έγιναν πιο ευέλικτα σύμφωνα με τη Σύσταση του Συμβουλίου της 8^{ης} Ιουλίου 2025 που επιτρέπει στην Ελλάδα να αποκλίσει από τους μέγιστους ρυθμούς αύξησης των καθαρών δαπανών οι οποίοι καθορίζονται από το Συμβούλιο δύναμει του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263 (Ενεργοποίηση ρήτηρας διαφυγής), OJ C, C/2025/3965, 20.08.2025.

προϋπόθεση ότι η εκτέλεση του προϋπολογισμού κατά το υπόλοιπο του έτους θα συνεχιστεί ομαλά (βλ. Πίνακα 1).

Πίνακας 1: Εκτέλεση ΚΠ Ιανουαρίου-Μαρτίου 2026

	Πραγ/σεις Ιαν. - Μάρτ. 2026	Εκτιμήσεις ΚΠ 2026 Ιαν.- Μάρτ. 2025	Διαφορά Πραγ/σεις - Εκτιμήσεις	% Μεταβολή Πραγ/σεις - Εκτιμήσεις
Καθαρά έσοδα*	18.508	17.823	685	3.8%
Δαπάνες	17.039	17.934	-895	-5.0%

Πηγή: Μηνιαίο Δελτίο Εκτέλεσης ΚΠ Μαρτίου 2026, τροποποιημένη ταμειακή βάση (εκατ. ευρώ)

* Μετά τις επιστροφές φόρων

Λαμβάνοντας υπόψη τη συνολικά θετική δημοσιονομική και μακροοικονομική εικόνα της χώρας, καθώς και το περιορισμένο δημοσιονομικό αποτύπωμα του παρόντος Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού, εκτιμάται ότι η προβλεπόμενη αύξηση των καθαρών δαπανών για το 2026 κατά 7.5% σε ετήσια βάση, έναντι μέγιστου συνιστώμενου ρυθμού 3.6%, δεν θέτει σε κίνδυνο τη συμμόρφωση με το σχετικό δημοσιονομικό πλαίσιο. Και τούτο διότι η σωρευτική αύξηση των καθαρών δαπανών για την περίοδο 2024–2026 εξακολουθεί να παραμένει εντός των ορίων της σχετικής σύστασης του Συμβουλίου, λαμβανομένης υπόψη και της ευελιξίας που παρέχει η ρήτρα διαφυγής για τις αυξημένες αμυντικές δαπάνες. Επιπλέον, διασφαλίζεται η τήρηση της τιμής αναφοράς για το έλλειμμα της Γενικής Κυβέρνησης στο 3% του ΑΕΠ, δεδομένου ότι, σύμφωνα με την Ετήσια Έκθεση Προόδου 2026, αυτό προβλέπεται να διαμορφωθεί στο 0.2% του ΑΕΠ για το 2026. Παράλληλα, διατηρείται η αναγκαία δημοσιονομική πειθαρχία ώστε να συνεχιστεί η εύλογη και διατηρήσιμη αποκλιμάκωση του λόγου χρέους προς ΑΕΠ. Τέλος, όπως αναφέρθηκε παραπάνω, το πρωτογενές αποτέλεσμα της Γενικής Κυβέρνησης διαμορφώνεται πλεονασματικό για το τρέχον έτος, σε πλήρη συμμόρφωση με τον εθνικό αριθμητικό δημοσιονομικό κανόνα.

Λεπτομερής ανάλυση των μακροοικονομικών και δημοσιονομικών εξελίξεων της ελληνικής οικονομίας με επιμέρους στοιχεία τεκμηρίωσης προγραμματίζεται να ενταχθεί στην προσεχή Εαρινή Έκθεση του ΕΔΣ.

Κατόπιν των ανωτέρω, το Ελληνικό Δημοσιονομικό Συμβούλιο διατυπώνει θετική γνώμη επί του προτεινόμενου Σχεδίου του Συμπληρωματικού Κρατικού Προϋπολογισμού για το έτος 2026.

Η πρόεδρος του ΔΣ

Αναστασία Μιαούλη

